

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

На тему: Специфіка функціонування стилістичних засобів у художніх творах жанру фентезі (на матеріалі українськомовного роману «Варта у грі» та англійськомовного роману «Дім дивних дітей»)

Студентки групи Па 02-20
факультету германської філології і
перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
Паламарчук Олександри Костянтинівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Андрущенко І. О.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

The specifics of the functioning of stylistic devices in fiction works of the fantasy genre (based on the material of the Ukrainian-language novel «Guard in the Game» and the English-language novel «Miss Peregrine's Home for Peculiar Children»)

Palamarchuk Oleksandra
Group Pa 02-20
Germanic Philology and
Translation Faculty

Research Adviser
Assoc. Prof.
PhD (Linguistics)
Andrushchenko I. O.

Kyiv 2023

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

СЗ – Стилiстичнi засоби

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ ОДИН. СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТА ЇХ УНКЦІОНУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЖАНРУ ФЕНТЕЗІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	8
1.1. Поняття та різновиди стилістичних засобів	8
1.2. Жанр фентезі та особливості його стилістики	10
Висновки до Розділу один	13
РОЗДІЛ ДВА. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ І УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ РОМАНІ ЖАНРУ ФЕНТЕЗІ	14
2.1. Функціонування стилістичних засобів в романі «Варта у грі» Наталії Матолинець	14
2.2. Функціонування стилістичних засобів в романі «Дім дивних дітей» Ренсома Ріггза (перша книга однойменної серії)	17
2.3. Спільне та відмінне в застосуванні стилістичних засобів в романах «Варта у грі» та «Дім дивних дітей»	21
Висновки до Розділу два	23
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	24
РЕЗЮМЕ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27
ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ	29
ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ	30
ДОДАТКИ	31

ВСТУП

Курсова робота присвячена дослідженню функціонування стилістичних засобів в текстах англійськомовного та українськомовного романів жанру фентезі на прикладі творів «Варта у грі» Наталії Матолинець та «Дім дивних дітей» Ренсома Ріггза (перша книга однойменної серії).

Актуальність цього дослідження зумовлена поживанням інтересу до художньої прози жанру фентезі, зокрема його популярності серед підлітків. Одним з основних завдань автора у створенні жвавого тексту є вдалий підбір стилістичних засобів, які сприятимуть як опису персонажів так і рекреації необхідної атмосфери.

Метою дослідження є встановити та порівняти особливості функціонування стилістичних засобів в англійськомовному та українськомовному романах жанру фентезі.

Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання низки конкретних завдань, а саме:

1. Дослідити жанр фентезі та його характерні риси.
2. Описати стилістичні засоби художнього тексту жанру фентезі.
3. Виявити стилістичні засоби в романі «Варта у грі» Наталії Матолинець.
4. Виявити стилістичні засоби в романі «Дім дивних дітей» Ренсома Ріггза.
5. Здійснити порівняльний аналіз використаних у творах стилістичних засобів та їх функціонування.

Об'єктом дослідження є стилістичні засоби в художніх творах жанру фентезі.

Предметом дослідження є особливості функціонування стилістичних засобів в англійськомовних та українськомовних художніх творах жанру фентезі.

Матеріалом для дослідження послуговували романи «Варта у грі» Наталії Матолинець та «Дім дивних дітей» Ренсома Рігз.

У процесі дослідження було використано низку методів дослідження, щоб дали можна було б здійснити комплексний аналіз стилістичних особливостей англійської та української художньої прози жанру фентезі, а саме: лінгвостилістичний аналіз; морфолого-синтаксичний аналіз; елементи трансформаційного аналізу; метод кількісних підрахунків.

Наукова **новизна** проведеного дослідження полягає у тому, що в процесі дослідження було розкрито та набуло подальшого розвитку питання функціонування стилістичних засобів у різних мовах в межах одного жанру (фентезі).

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що його результати становлять внесок у розвиток теоретичних аспектів стилістики, зокрема жанрово-стилістичних теорій перекладу та контрактивної стилістики англійської та української мов. Результати порівняльного аналізу художнього перекладу відкривають перспективу для подібних досліджень функціонування стилістичних засобів на матеріалі цього та іншого жанру та інших пар мов.

Практична цінність роботи визначається тим, що її результати можна застосовувати для розв'язання практичних проблем, пов'язаних з використанням засобів стилістики та стилістичного аналізу.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, основної частини (двох розділів – теоретичного та практичного), висновків, резюме українською мовою, списку використаних джерел, який налічує 20 позицій, списку ілюстративного матеріалу. У вступі розглядається функціонування стилістичних засобів в текстах англійськомовного та українськомовного романів жанру фентезі. Основна частина курсової роботи складається з двох розділів. Перший розділ присвячено розгляду поняття «фентезі» та в загальному стилістичних засобів, що використовуються в творах цього жанру. У другому розділі курсової роби представлено результати

дослідження вживання стилістичних засобів у творах та їх використання для опису подій та героїв. У загальних висновках підтверджується, що мета вивчення функціонування стилістичних засобів у художніх творах жанру фентезі було досягнуто. Загальний обсяг праці – 36 сторінок.

РОЗДІЛ 1. СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТА ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЖАНРУ ФЕНТЕЗИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

1.1. Поняття та різновиди стилістичних засобів

Вчені-лінгвісти відносять стилістичні засоби до категорії образності, яка в свою чергу належить до розряду міжмовних універсалій. У літературі та письменництві стилістичні елементи — це використання будь-якої з різноманітних технік, щоб надати слову, поняттю чи ідеї допоміжного, часто образного значення (Abrams, 2012). Такий образний компонент значення слова може мати відтінки, які складно вловити, проте вони неабияк сприяють авторській світобудові. Характерною рисою СЗ є бінарне протиставлення двох значень слова, а саме: фіксованого словникового, що є прямим та незалежним від контексту, та контекстуального значення слова (Кухаренко, 2000). Досліджуючи різновиди стилістичних засобів варто виділити класифікацію В. А. Кухаренко (2000:87), згідно якої наявні наступні основні групи: лексичні СЗ (протиставлення лексичних значень незалежно від синтаксичної будови); синтаксичні СЗ (протиставлення синтаксичних значень незалежно від семантичних); лексико-синтаксичні СЗ (протиставлення лексичних значень, з фіксованою синтаксичною будовою); графічні і фонетичні СЗ (базовані на протиставленні значень фонологічних лексичних та / або графічних елементів мови) (Кухаренко, 2000:87).

В межах даного дослідження інтерес становлять *лексичні* стилістичні засоби, які можна поділити відповідно до природи лексичних значень, що беруть участь у їх утворенні (Кухаренко, 2000:87). Згідно Кухаренко В.А., лексичні стилістичні засоби базуються на *взаємодії*:

- лексичного та номінативного значень слова (нп.антономазія);
- двох лексичних значень слова (метафора, метонімія, персоніфікація та іронія);

- логічного та емоційного значень слова (гіпербола, епітет, оксюморон).

- незалежного та фразеологічного значень (зевгма, каламбур).

Метафора та порівняння є найпоширенішими засобами в художній літературі (Кухаренко, 2000:89). Метафора – троп, слово або вираз, що вживається в переносному значенні, в основі якого лежить неназване порівняння предмета з яким-небудь іншим на підставі їх загальної ознаки (Cambridge, 2020). Виділяють цілий ряд функцій метафор: номінативна, інформативна, мнемонічна, стильоутворююча, текстоутворююча, жанроутворююча, риторична, концептуальна, евристична, пояснююча, емоційно-оцінна, етична, ігрова, а також конспіративна функція (Шевченко, 2020). Дані функції можуть бути використані й іншими стилістичними засобами.

Даючи тлумачення порівнянню, Абрамс і Гарфам стверджують: «це порівняння двох абсолютно різних речей, на що прямо вказується словами «як» або «ніби, немов» (Abrams 2020:130). Порівнюючи порівняння та метафору традиційно вважається, що порівняння – первинне явище, метафора – вторинне (Abrams 2020:130). Як лінгвістичний феномен, порівняння репрезентує явище надзвичайно різноманітне: це і структурні і значеннєві засоби відтворення семантики порівняння, синтаксична роль, стилістичні особливості означених конструкцій (Єрмоленко, 2018: 60).

Згідно Л. Мацько епітет це словесний художній засіб, образне означення, що підкреслює характерну рису чи визначальну якість явища, предмета, поняття, тощо (Мацько, 2003). Епітет може не тільки точно передати будь-яку інформацію про певний факт, але й викликати відповідні емоції. Слід розмежувати загальноживані епітети, та авторські, що використовуються в художній літературі (Мацько, 2003). Найпоширеніша форма реалізації епітету це прикметник.

Отже, стилістичні засоби належать до категорії образності. Їх характерною рисою є бінарне протиставлення двох значень слова, згідно

якому СЗ поділяються на лексичні, синтаксичні, лексико-семантичні та фонетичні та графічні. Метафори та порівняння є найпоширенішими образними засобами, та використовуються у побудові авторської картини світу.

1.2. Жанр фентезі та особливості його стилістики

Термін фентезі виник в англomовній літературі, та згодом, під впливом критики та випробування часом, зазнав певної еволюції. Український тлумачний словник (Slovník UA, 2020) визначає жанр фентезі як жанр художньої літератури, що походить з Великої Британії середини ХХ століття, та примикає до жанру фантастики, але в більш простій та «казковій» манері. За класифікацією жанр фентезі, відповідно до проблемно-тематичного стилю, може поділятися на підвиди: епічне фентезі, релігійне, готичне фентезі, тощо (Britannica, 2019). У літературознавчій енциклопедії Ковалева зазначено: визначальними для фентезі є фатум, бінарна етична опозиція «добро-зло», винагорода за зусилля в подоланні перешкод та диво (Ковалів, 2007: 259).

Проблеми вивчення семантики тексту фентезі, складності та глибини образів та їх змісту привертають увагу лінгвістів в межах лінгвокогнітивного аналізу. Серед українських вчених дослідженням жанру фентезі займалися В. Кадуріна, Є. Канчура, О. Колесник, І. Кравченко, О. Леоненко, Н. Логвиненко, Ш. Співак, О. Тихомирова та ін. Напрями та особливості жанру розглядалися зокрема зарубіжними вченими серед яких Мандала С., Ф. Міллер, А. Свінфен, Уокер Н. та ін. Дослідженню особливостей світу фентезі в українській прозі присвячені дослідження О. Леоненко. Дослідженням мовної організації жанру та особливостями побудови казкового світу займалася О. Колесник. Дослідженням образної системи творів жанру фентезі займалась Є. Канчура. Серед реалій фентезійного світу Є. Канчура зазначає такі образи та мотиви: мотив межі (ситуація морального вибору), мотив сну (перехід між реальностями), дзеркало (межа між світами),

маска (вибір ролі, таємниця), театр (завіса як межа двох просторів) (Канчура, 2017).

Утворення фантастичної реальності – одна з жанрових особливостей фентезі, що розкривається за допомогою деривації неологізмів та широким використанням лексичних елементів метафоризації. Слід зазначити, що неологізми жанру фентезі створюються за допомогою наділення неживих предметів сакральними властивостями (Канчура, 2017:15). Магія, разом із квестом, На думку Ш. Співак, є «двома центральними визначальними символами сучасного фентезі, завдяки яким артикуються як форма наративу, так і тематичний зміст (Spivack, 1987)». Фентезі надає слову, зокрема імені, властивості чинника, здатного змінити реальність. Традиція вербальної магії переплітається з методологією постмодерністів: Н. Вокер констатує здатність тексту фентезі «спонукати читача до створення значення, до кінцевої взаємодії читача і автора, оповідача (Walker, 1990:60)».

Задля створення своїх фантастичних світів, автори фентезі користуються відповідними літературними прийомами, які можуть ширше розкрити зміст та форму, концепції світобачення. Для цього науковці виділяють певні літературні прийоми (Канчура, 2017; Колесник, 2003). Однією із лексичних особливостей жанру фентезі є використання порівнянь для кращого розуміння подій, які відбуваються із персонажами. Така описово-зображувальна форма порівняння найчастіше використовується для детального опису подій. Інша форма художнього засобу, суб'єктивно-пізнавальна, застосовується в монологах і діалогах (Le Guin, 1992).

У своїй книзі «Language in Science Fiction and Fantasy: The Question of Style» (Mandala, 2010) С. Мандала показує, що більшість дослідників нехтували питанням стилю в минулому через загальне упередження щодо жанру наукової фантастики та фентезі, та вказує на важливість стилю в фентезійних історіях, які повинні зробити настільки різні світи зв'язними, послідовними та достовірними. Найбільш широко застосовуються у літературному жанрі фентезі такі стилістичні засоби, як: епітети, гіперболи;

метафори; алегорії; порівняння; риторичні фігури; антитези (Репетій, 2019; Mandala, 2010) Для підкреслення найвизначніших лексичних значень, автори використовують синонімію та впроваджують додаткові смислові відтінки. Багатозначність широко застосовується авторами фентезі й задля детального опису почуттів героїв (Леоненко, 2010; Mandala, 2010). Утворюючи свій бездоганний та власний стиль, письменник робить текст образним та яскраво насиченим художніми зворотами. Часто автори фентезі, заради підкреслення певного моменту дії або більш деталізованого опису предмета, щоб занурити читача в атмосферу, порушують загальноприйняті канони створення речень або опису певних предметів. Відповідна атмосфера досягається також за допомогою застарілих слів, архаїзмів та історизмів (Леоненко, 2010; Логвіненко, 2014). Для вдосконалення елементів подій автори жанру фентезі використовують поетичні метафори та тропи. Для того, щоб авторський зміст якомога ясніше передавався реципієнту, використовуються топоніми, антропоніми та реалії (Канчура, 2017).

Висновки до розділу 1

Отже, жанр фентезі походить з Великої Британії середини ХХ століття, та примикає до жанру фантастики, але в більш простій та «казковій» манері. Найбільш широко застосовуються у літературному жанрі фентезі такі стилістичні засоби, як: епітети, гіперболи; метафори; алегорії; порівняння; риторичні фігури; антитези. Однією із лексичних особливостей жанру фентезі є використання порівнянь для кращого розуміння подій, які відбуваються із персонажами. Широко застосовується авторами фентезі багатозначність задля детального опису почуттів героїв.

РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ І УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ РОМАНІ ЖАНРУ ФЕНТЕЗИ

2.1. Функціонування стилістичних засобів в романі «Варта у грі» Наталії Матолинець

Матеріалом нашого дослідження послуговували два романи жанру фентезі. Перший – це українськомовний роман жанру міського фентезі «Варта у грі», авторства Наталії Матолинець, також це перша книга із циклу про молоду темну чаклунку Агату (Варту), що мешкає у Львові. Дівчина та її друзі мимоволі потрапляють у таємничу Гру між чаклунами, та намагаються не стати її жертвами. Розглянемо стилістичні засоби цього роману.

Для зображення «темної» атмосфери письменниця часто послуговується епітетами: «— Той, хто придумав це **пекельне** літо, був явно несповна розуму! — поскаржилась Дикоросла й витягнула поперед себе руки, ніби хотіла дотягнутися до **примарної** прохолоди». Вже на початку історії автор вводить в якості фону «пекельне» літо та «примарну» прохолоду, ніби даючи читачеві зрозуміти, що й події цього літа будуть не з приємних. Цей ефект, виражений епітетами, посилюється за допомогою антитези (літо-прохолода) та порівняння. Далі в творі знаходимо епітети, які додають ефекту «темності»: «...носитиме її на собі вічно — печать свого **кривавого** вибору, свідчення СВОЄЇ темності, таке глибоке і первісне». Тут також знаходимо гіперболу (носитиме вічно). Описуючи своїх героїв та їхні відчуття, поруч з епітетами, Матолинець вдається до метафор. На самому початку твору зустрічаємо двох темних чаклунів, один з яких щось записує до свого нотатника: «**Рука в темних** рукавичках — ще одна не літня річ — **літає** над записником». Рука чаклуна тут порівнюється з темним птахом, можливо вороном, що буквально «літає» над записником. Тут також знаходимо антитезу в протиставленні «темного» та «літнього». Далі в описі Молібдена, молодого темного чаклуна й одного з друзів Варти знаходимо

таке: «*Святі капці, той світляк однаково не буде битися на смерть! — Молибден ляснув долонею по столу і **розвіяв важку тишу***». Долоня чаклуна метафорично розвіює тишу, яка до того ж «важка» - тобто фізична ознака застосовується до абстрактного явища. Варто зазначити, що кількість СЗ, пов'язаних з руками, ніби підкреслює той факт, що чаклуни для своїх чар використовують руки (в даній книзі). Тісно пов'язане з метафорами явище синестезії: «*Варта відчувала, як **слово** «Гра», — тверде, різке і сильне — **перекочується в неї на язиці**. Ніби масивна намистина. Коли вона ковтала вино, то відчувала, як із кожним ковтком уявна намистина застрягає у горлі й не дає спокійно вдихнути*». Порівнюючи звучання слова «Гра» до твердої намистини, автор використовує для додаткового оживлення образу смакові та тактильні відчуття.

Загалом, найбільш репрезентативною групою СЗ у книзі є порівняння. В семантичному полі зустрічаються образи грози, вітру, змій – небезпеки: «*І вдень ти тремтіла, **ніби листок на вітрі**, коли згадала про дуель*». Кепкуючи з героїні через її страх перед дуеллю чарівників (темні проти світлих), її новий знайомий використовує порівняння з листком (конвенційне порівняння). Ще одну конвенційне порівняння знаходимо трохи далі по тексті, коли подруга Варти запитує дівчину, чи та вдома: «*Ти, бодай, вдома? — спитала Дикоросла насторожено. — Бо вчора втекла, ніби вжалена!*». Коли після важкої ночі Варту поглинає сон, вона бачить, ніби візерунки на стіні оживають: «*їй снилося, що візерунки на стелі оживають, спускаються ліанами, гілками й темно-брунатними петлями. Обплутують її, **ніби шорсткі змій***». В описі Златана також знаходимо порівняння: «*Незнайомець тим часом вийшов із **тіні на світло** — сонячні іскри розсипалися кучерявим, як **серпантин, волоссям***». Тут також знаходимо антитезу (тінь-світло). Антитезу автор застосовує й при описі Гри: «*Ніхто не знав, як **сила**, що керує нею, обирає **жертв** і місця міток. І в цьому було щось **протиприродне** чи навпаки — надто **стихійне**, надто дрімуче, надто давнє... І страшне*» (сила-жертва, природа-стихія). Заради досягнення драматичного ефекту автор

також використовує лексично-синтаксичні засоби повторення: лексичне повторення (*надто*), синонімічне повторення (стихійне, дрімуче, давнє) та анафору (дрімуче, давнє).

Серед стилістичних засобів знаходимо також антономазію, яка найчастіше зустрічається в діалогах, коли герої глузують одне одного: «*Та де там, білоручко наша, ти би вмерла, ще й тиждень не минув би!*» – кепкує з подруги Варта. «— *Бувай-бувай, язик без кісток!* — розсміялася відьма і стурбовано повернулася до Варти» – насмішливо прощається Дикоросла з Мортом. Глузливим ім'ям нарікають й головного зі світлих магів, Люцема: «*Втім, у головного святенника завжди була патологічна неприязнь до темних*». Старшого менеджера кафе, в якому працює Варта, працівники нарекли промовистим ім'ям *Цербер*.

Знаходимо в тексті й гру слів: «*То що, ми сьогодні дізнаємось, чи наша Варта чогось варта?*» – запитує Морт у головної героїні в день перед важливою дуеллю. Ім'я самого Морта, яке є співзвучним з латинською назвою смерті, теж слугує для утворення каламбуру: «— *До речі, про смерть!* — в'їдливий голос за спиною примусив дівчат озирнутися» – жартує Морт, входячи в кімнату. Сама Гра теж стає частиною каламбуру: «*Він веде — уже зараз веде — складну й небезпечну гру заради Гри, вибач за плутанину слів*». Як було підмічено вище, герої роману «Варта у Грі» часто жартують, тож для їхнього мовлення характерне застосування іронії: «*Ти знову в мою зміну, — Орест скосив погляд у бік Варти, щойно вона увійшла на кухню. — Вирішила перейти на світлу сторону?*» – кепкує з Варти «світлий» маг, з яким вони разом працюють в кафе. «— *Коли це я тебе обдурював? ... Точніше, про який з разів ти говориш тепер?*» – глузливо запитує Златан у Варти, коли та звинувачує його в обмані. Також для мовлення героїв роману характерна стилістично забарвлена лексика (сленг, розмовна мова), характерна для даної вікової категорії: *патякало закрий, руки зі сраки, до біса пафосний*.

Стилістичні засоби синтаксичної групи зустрічаються в тексті не так часто. Окрім згаданих вище в тексті повторень знаходимо зевгму: «*Жертва чвалала повільно, ніби на неї нестерпно давила не лише внутрішня темрява, а й щось фізичне*».

Отже, серед наявних в романі «Варта у Грі» стилістичних засобів найбільш репрезентативними є епітети, порівняння, метафора та антитеза, які автор використовує як для створення «темної» атмосфери так і для опису зовнішності героїв. В діалогах героїв зустрічаємо засоби іронії, антономазії та стилістично забарвлену лексику.

2.2. Функціонування стилістичних засобів в романі «Дім дивних дітей» Ренсома Рігза (перша книга однойменної серії)

Друга книга, аналіз якої ми виконали, це популярний роман Ренсома Рігза «Дім дивних дітей», (в оригіналі «*Miss Peregrine's home for peculiar children*») який відкриває цикл книг про незвичних дітей різного віку, кожен з яких наділений певною особливістю чи супер-силою. Діти мешкають в будинку для сиріт Місс Перегрин, яка насправді є *імбриною* (вміє перетворюватись на птаха та керувати часом). Головний герой Джекоб потрапляє в часову петлю, де знайомиться з «дивними» дітьми, про яких йому свого часу розповідав дідусь, та вирішує взяти участь у їхній боротьбі проти часу та пустооких істот-монстрів, що на них полюють.

Оскільки роман можна віднести до піджанру «темного» фентезі, автор часто використовує стилістичні засоби, що допомагають в рекреації темної атмосфери. Для цієї мети автор часто використовує **епітети**: «*Then, a few years later, when I was fifteen, an **extraordinary** and **terrible** thing happened, and there was only Before and After*». Як бачимо, вже на початку твору головний герой готує нас до чогось надзвичайного. На лексичному рівні напруга перед очікуванням досягається за допомогою епітетів *extraordinary* та *terrible*. Коли ця надзвичайна подія й справді стається, і Джейкоб зустрічає «дивних» дітей,

він мимоволі порівнює їх зі старими світлинами, що їх йому показував дідусь, використовуючи епітет «**nightmarish**»: «*They shared a certain **nightmarish** quality with my grandfather's old photos*». Далі події згущуються і все стає більш небезпечним, що посилюється й на лексичному рівні нагромадженням епітетів: «*The hollow let out an **ear-splitting** screech and began to lift sheep to its **slavering** jaws one after another, taking a **blood-spurting** bite from each and then tossing it aside like a **gluttonous** king gorging at a medieval feast*». Слід зазначити, що використані автором епітети належать до однієї семантичної групи, що можна позначити одним словом «страх».

Для опису своїх персонажів автор послуговується образними **порівняннями**. Показуючи своєму внуку дивні світлини, дідусь описує Міларда – «хлопчика-невидимку» наступним чином: «*Sometimes he'd follow you, **quiet as a mouse**, with no clothes on so you couldn't see him—just watching!*». В якості порівняння автор використовує поширений зворот *quiet as a mouse*. Описуючи менеджера зі своєї першої роботи в супермаркеті, після чергового конфлікту Джейкоб порівнює її обличчя зі стиглим гранатом: «*Shelley's face turned the **color of ripe pomegranate***», використовуючи порівняння без сполучника *as*. Письменник вдається також до авторських порівнянь з додаванням іронії – коли менеджер змушує розібрати побудовану Джейкобом вежу з підгузків, хлопець порівнює її погляд на зроблену ним вежу з поглядом на недолугого коня, якого можна лише пристрелити «*Stay-Tite*», «*she insisted*», «*shaking her head regretfully*», «*as if my tower were a **crippled racehorse and she the bearer of the pearl-handled pistol***». Інші герої роману також часто послуговуються порівняннями у своєму мовленні, так само використовуючи іронію та стилістично забарвлену лексику (молодіжний сленг). Емма, дівчина з «дивних», представляючи Джейкоба Місс Перегрин, наголошує на його «навіженості»: «*Says he's from the future*», «*Emma replied*». «*I say he's **mad as a box of weasels***». Перед цим, намагаючись замовити собі випивки в місцевому пабі, Емма порівнює себе з «клятою» русалкою: «*I'm thirsty as a **bloody mermaid!***». Натомість, в описі зовнішності

Місс Перегрин знаходимо порівняння з самим будинком, де все чистенько та продумане до найменших деталей: «*She was dressed head to toe in black, her hair pinned in a perfectly round knot atop her head, with lace gloves and a high-collared blouse fastened tightly at her throat—as fastidiously neat as the house itself*».

Наступним за репрезентативністю стилістичним засобом в романі є **гіпербола**. Згадуючи проведені роки в дитячому будинку в Вельсі, куди він потрапив, тікаючи від жахів війни в Польщі, дідусь Джейкоба порівнює цей будинок з раєм на землі: «*It was an **enchanted** place, he said, designed to keep kids safe from the monsters, on an island where the sun shined every day and **nobody ever got sick or died***». Він розповідає, що це було «зачароване» місце, де постійно світило сонце та ніхто ніколи не хворів й не вмирав. Однак, з розвитком сюжету, ми дізнаємось, що таке місце й справді існувало – зачарований в часовій петлі будинок Місс Перегрин, де ніхто не вмирає, бо всі мешканці проживають один й той самий день. Та насправді ці діти не такі вже й безсмертні, бо на них полюють монстри. Ось як автор описує наближення цих страшних істот: «*It was **like giants stamping across the island, and it seemed to go on for ages***». В цьому реченні наявні дві випадки використання гіперболи: перший це порівняння з кроками гігантами, а друге це доволі поширена в мовленні гіпербола «*go on for ages*», яка тут позначає посилений страх і передчуття поганого. Знаходимо в тексті й авторські гіпертрофовані порівняння: коли Джейкоб заходить до свого нового знайомого Оггі, його кімната завалена різними речами: «*piled high with books and boxes of worn-out shoes and **enough lamps to light up Carlsbad Caverns***».

Також є й метафори: «*True to form, I had forgotten my rubber boots, and the path was a **rapidly deepening ribbon of mud***». Джейкоб, який нещодавно прибув до Вельсу, виходить з готелю, та помічає, що тропа, якою він мав намір піти, вся перетворилась на *стрічку* багна (*ribbon of mud*). Знаючи, куди згодом приведе його ця дорога, можна підмітити алюзію на міф про Тесея, який блукав в лабіринті тримаючись на нитку (в даному випадку стрічку).

Автор використовує також й конвенційні метафори: «*I walked over the ridge and straight into a rain shower*», порівнюючи дощ з походом під душ.

Іноді в тексті зустрічається нагромадження стилістичних засобів різного типу в межах одного речення: «*If being a hollow is a living hell—and it most certainly is—then being a wight is akin to purgatory*». Окрім згаданих вище художніх засобів метафори, порівняння та гіперболи, для зображення істот-монстрів автор використовує оксюморон (*living hell*), та антитезу (*hollow-wight, hell-purgatory*).

Щодо синтаксичних стилістичних засобів, то ця група найяскравіше представлена в тексті сполученнями зевгми: «*Shelley was the store manager, and her slumped shoulders and dour expression were as much a part of her uniform as the blue polo shirts we all had to wear*». В описі менеджера автор застосовує словосполучення *slumped shoulders* та *dour expression*, ці риси зовнішності та прояви її характеру поєднуються за змістом з рештою її вигляду, такими як її уніформа. Таким чином досягається комічний ефект, який згодом посилюється іншими стилістичними засобами, описаними вище. Коли Джейкоб повертається до готелю після своїх пригод, автор описує це наступним чином: «*By the time I got back to town, the sun was casting its first long shadows across the streets, all-night drinkers were wheeling around lampposts on their reluctant journeys home, fishermen were trudging soberly to the harbor in great black boots, and my father was just beginning to stir from a heavy sleep*», іронічно поєднавши поруч перші промені сонця та перших пияк (*the sun was casting its first long shadows; all-night drinkers were wheeling around*), рибалок, що прямують до берега та свого батька, який щойно прокинувся. Тут також присутня антитеза ранку та нічного сну. В тексті твору також наявні СЗ полісиндетону: «*I was wretched looking, damp from rain and dust-covered and squatting in a mound of debris*», що посилює атмосферу напруженості. Завдяки повтору приголосних **d** та **r** в словах *damp, rain, dust, debris* автор посилює атмосферу страху фонетичними стилістичними засобами.

2.3. Спільне та відмінне в застосуванні стилістичних засобів в романах «Варта у грі» та «Дім дивних дітей»

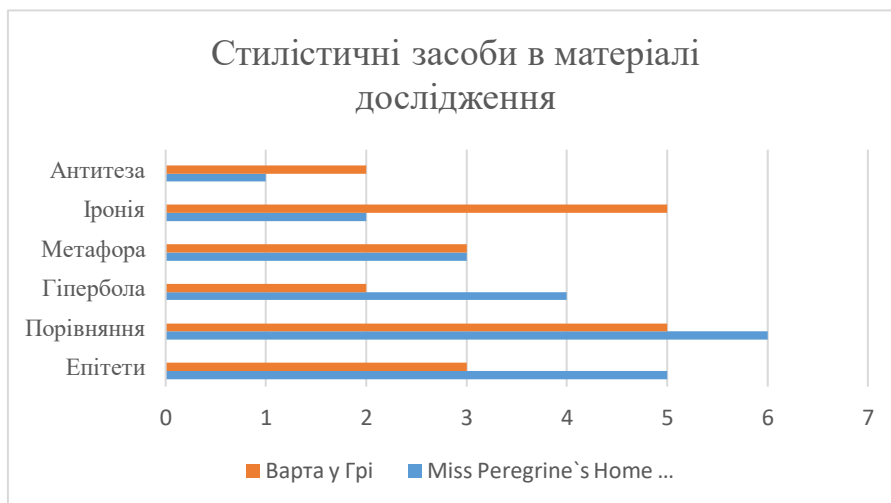
Проаналізувавши стилістичні засоби в обраних книгах, в процесі дослідження було знайдено як спільні, так і відмінні ознаки функціонування знайдених СЗ. Оскільки героями в обидвох книгах виступають підлітки, це позначається на мовленні персонажів, для якого характерним є застосування стилістично забарвленої лексики. Проте, в романі Ренсома Рігза цей ефект не настільки яскраво виражений, як в романі Наталії Матолинець. Герої останньої також частіше жартують, в той час як засоби іронії в тексті Рігза більше стосуються самого наративу. Також характерною відмінністю в мовленні героїв в романі «Варта у Грі» є часте використання антономазії, що проявляється у кепкуванні героїв одне з одного (*головний святенник, білоручка, тощо*). Доволі часто, для досягнення іронічного ефекту, Матолинець використовує гру слів (*Чи Варта чогось варта?*). Цікавим збігом в сюжеті двох романів є те, що обидва герої змушені працювати, і в обох є «противні» шефи: менеджер в супермаркеті у Джейкоба в романі Рігза та старший менеджер в кафе, де працює Варта, яку працівники називають *Цербер*.

Характерне для жанру фентезі протиставлення «добра і зла» присутнє як на семантичному так і на лексичному рівні в обох романах. На лексичному рівні таке протиставлення позначається засобами антитези. В романі Матолинець це *світлі* та *темні* маги, в романі Рігза це істоти *hollow ma wight*. Однак Матолинець використовує лексичні прояви антитези частіше, ніж Рігз.

Обидва автори використовують епітети зі схожої семантичної групи, яка позначає гнітюче відчуття страху та напруженості. Для створення гнітючої, «темної» атмосфери, Рігз частіше послуговується епітетами

(*nightmarish, terrible*), а Матолинець – порівняннями (*ліани, ніби шорсткі змії*). Рігз також частіше користується синтаксичними стилістичними засобами, ніж Матолинець. Створення напруги Рігз посилює фонетичними засобами, а Матолинець – синтаксичними (повторення).

Кількісне відображення застосованих авторами стилістичних засобів позначає така діаграма:



Діаграма 1. Стилiстичнi засоби в «Дiм дивних дiтей» та «Варта у Грi»

У цiй дiаграмi, яка вiдображає найбiльш репрезентативнi стилiстичнi засоби iронiї та антитези превалюють в романi Наталiї Матолинець, а гiпербола та епiтети в романi Ренсома Рiгза. Обидва автори фактично однаково часто вдаються до порiвнянь.

Таким чином, можна зробити висновок, що функцiонування стилiстичних засобiв в українськомовному та англomовному романi жанру фентезi не є принципово вiдмiнним, та вiдрiзняється лише переважанням тих чи iнших СЗ для створення атмосфери чи опису героiв.

Висновки до Розділу 2

1. Отже, характерне для жанру фентезі протиставлення «добра і зла» присутнє як на семантичному так і на лексичному рівні в обох романах. На лексичному рівні таке протиставлення позначається засобами антитези. Обидва автори використовують епітети зі схожої семантичної групи, яка позначає гнітюче відчуття страху та напруженості. Серед наявних в романі «Варта у Грі» стилістичних засобів найбільш репрезентативними є епітети, порівняння, метафора та антитеза, які автор використовує як для створення «темної» атмосфери так і для опису зовнішності героїв. Серед найбільш часто використовуваних автором стилістичних засобів в романі «Дім дивних дітей» можна назвати наступні: епітети, порівняння, гіперболу, метафори, які автор вдало поєднує між собою та приправляє іронією. Створення гнітючої атмосфери посилюється синтаксичними та фонетичними стилістичними засобами. Для створення гнітючої, «темної» атмосфери, Ріггз частіше послуговується епітетами, а Матолинець – порівняннями. Ріггз також частіше користується синтаксичними стилістичними засобами, ніж Матолинець. Створення напруги Ріггз посилює фонетичними засобами, а Матолинець – синтаксичними (повторення). В діалогах обидвох романів присутня стилістично забарвлена лексика.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Метою даного дослідження було встановити та порівняти особливості функціонування стилістичних засобів в англійськомовному та українськомовному романі жанру фентезі. Дану мету було досягнуто.

Спочатку було визначено поняття стилістичних засобів. Стилiстичнi засоби належать до категорiї образности. Їх характерною рисою є бiнарне протиставлення двох значень слова, згiдно якому СЗ подiляються на лексичнi, синтаксичнi, лексико-семантичнi та фонетичнi та графiчнi. Метафори та порiвняння є найпоширенiшими образними засобами, та використовуються у побудовi авторської картини свiту.

Дослiдивши жанр фентезi та його характернi риси, було виявлено, жанр фентезi походить з Великої Британiї середини ХХ столiття, та примикає до жанру фантастики, але в бiльш простiй та «казковiй» манерi.

В теоретичному дослiдженнi стилiстичних засобiв художнього тексту жанру фентезi, було виявлено, що найбiльш широко застосовуються у лiтературному жанрi фентезi такi стилiстичнi засоби, як: епiтети, гiперболи; метафори; алегорiї; порiвняння; риторичнi фiгури; антитези. Однiєю iз лексичних особливостей жанру фентезi є використання порiвнянь для кращого розумiння подiй, якi вiдбуваються iз персонажами. Широко застосовується авторами фентезi багатозначнiсть задля детального опису почуттiв героiв.

Для реалiзацiї поставленої в дослiдженнi мети, було створено вибiрки з зазначеними прикладами вживання стилiстичних засобiв в романi Ренсома Рiгза «Дiм дивних дiтей» та Наталiї Матолинець «Варта у Грi». Серед наявних в романi «Варта у Грi» стилiстичних засобiв найбiльш репрезентативними є епiтети, порiвняння, метафора та антитеза, якi автор використовує як для створення «темної» атмосфери так i для опису зовнiшности героiв. В дiалогах героiв зустрiчаємо засоби iронiї, антономазiї та стилiстично забарвлену лексику.

Серед найбільш часто використовуваних автором стилістичних засобів в романі «Дім дивних дітей» можна назвати наступні: епітети, порівняння, гіперболу, метафори, які автор вдало поєднує між собою та приправляє іронією. В той час як епітети здебільшого використовуються для створення страхітливої атмосфери, порівняння застосовуються в описі зовнішності героїв. Для мови героїв характерна стилістично забарвлена лексика. Автор часто вдається до антитези, що є характерним для мотивів фентезі (протиставлення добра і зла). Створення гнітючої атмосфери посилюється синтаксичними та фонетичними стилістичними засобами. Обидва автори фактично однаково часто вдаються до порівнянь.

Тож, можна зробити висновок, що функціонування стилістичних засобів в українськомовному та англійськомовному романі жанру фентезі не є принципово відмінним, та відрізняється лише переважанням тих чи інших СЗ для створення атмосфери чи опису героїв. Дана тема є перспективною, а виконана робота може слугувати матеріалом для наступних досліджень.

RÉSUMÉ

This term paper is devoted to the study of the functioning of stylistic devices in the texts of English and Ukrainian fantasy novels on the example of the works "The Guardian in the Game" by Natalia Matolynets and "Miss Peregrine's Home for Peculiar Children" by Ransom Riggs (the first book of the eponymous series).

The relevance of this study is due to the revival of interest in fantasy fiction, in particular its popularity among teenagers. One of the main tasks of the author in creating a lively text is a successful selection of stylistic means that will contribute to both the description of characters and the recreation of the necessary atmosphere.

The object of the study is stylistic devices in fantasy fiction.

The subject of the study is a comparison of the peculiarities of the functioning of stylistic devices in English and Ukrainian fantasy fiction.

The aim of the study is to identify and compare the peculiarities of the functioning of stylistic devices in the English and Ukrainian fantasy novels.

The aim of this study is to achieve the following objectives:

1. To study the fantasy genre and its characteristic features.
2. To describe the stylistic means of a fantasy fiction text.
3. To identify the stylistic devices in the novel "The Guard in the Game" by Natalia Matolynets.
4. Identify the stylistic devices in the novel "Home of the Strange Children" by Ransom Riggs.
5. To make a comparative analysis of the stylistic devices used in the works and their functioning.

The *first chapter* of the term paper describes the theoretical foundations of studying the origin of the fantasy genre, explains the concept of discourse, and examines what stylistic devices are most used in the literary genre of fantasy.

In the *second chapter* of the course work, the main stylistic devices were identified and analyzed for their use in describing events in the works.

Keywords: genre fantasy, epithet, stylistic devices, metaphor, hyperbole, simile, zeugma, oxymoron.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Єрмоленко, С. І., Іщук, Г. В. (2018). Специфіка порівняльних конструкцій у системі сучасної української літературної мови (на матеріалі прози Юрія Андруховича). *Мова. Свідомість. Концепт.* № 8. С. 59–61.
- Єфімов, Л.П. (2004). *Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз.* Навчально-методичний посібник. Вінниця : Нова книга.
- Кадуріна, В. Жанрово-стилістичні особливості сучасного англійськомовного дискурсу фентезі / В. Кадуріна // *Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конф.* – Суми : СумДУ, 2015. – С. 95–96.
- Канчура, Є.О. (2017). Фентезі: оновлення погляду на світ та шлях до себе. Дивослово. *Українська мова і література в навчальних закладах.* №6 (723) – С. 47-53
- Ковалів, Ю.І. (2007). *Літературознавча енциклопедія в 2.т.* Київ: Видавничий центр «Академія».
- Колесник, О.С. (2003). *Мовні засоби відображення міфологічної картини світу: лінгво-когнітивний аспект (на матеріалі давньоанглійського епосу та сучасних британських художніх творів жанру фентезі).* (Дис...канд. філол. Наук) Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ.
- Кухаренко, В. А. (2000). *Практикум з стилістики англійської мови.* Підручник. Вінниця: Нова книга.
- Леоненко, О. (2010). *Жанр фентезі в українській прозі кінця ХХ - початку ХХІ століття.* (автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук) Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького, Черкаси.
- Логвіненко, Н. М. (2014). Фентезі як вид фантастичної прози. *Українська література в загальноосвітній школі.* №5. Київ, С. 38–40.

Мацько, Л. (2003). *Стилістика української мови: Підручник*. Київ: Видавничий центр «Академія».

Репетій, К. Г. та Шуба, Ю. В. (2019) *Особливості жанру фентезі*. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2019» / XXI Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. р. 547.

Четова, Н. Й. (2011). Асоціативне осмислення концептуальних метафор концепту кохання у британських творах жанру фентезі. *Нова філологія*. № 45. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2011_45_40

Шевченко, Я. Е. (2020). *Переклад метафор та метафоричних символів у циклі романів «Пісня льоду і полум'я» Дж. Мартіна*. Відновлено з <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/47051>

Abrams, M. H., & Harpham, G. G. (2012). *A glossary of literary terms*. 10th ed. Boston, Mass.: Wadsworth Cengage Learning.

Le Guin, U. (1992). *The language of the night. Essays on Fantasy and Science Fiction*. New York : Harper Collins.

Mandala, S. (2010). *Language in Science Fiction and Fantasy: The Question of Style*. London : Continuum International Publishing Group.

Mendlesohn, F. (2008). *Rhetorics of Fantasy*. Middletown, Conn.: Wesleyan University Press. Retrieved from: [https://Project MUSE book 21231](https://ProjectMUSE.org/doc/21231).

Spivack, Ch. (1987). *Fantasy and the Feminine. Merlin's Daughters: Contemporary Women Writers of Fantasy*. New York: Greenwood Press.

Walker, N. A.(1990). *Language, Irony, and Fantasy. Feminist Alternatives: Irony and Fantasy in the Contemporary Novel by Women*. Jackson, Missisipi: University Press of Mississippi.

ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Britannica. Fantasy narrative genre. Retrieved from
<https://www.britannica.com/art/fantasy-narrative-genre>

Cambridge English Dictionary Online. Retrieved
from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/metaphor>

Slovnyk UA. Retrieved from <https://slovnyk.ua/index.php?sword=фентезі>

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

Матолинець М. (2021). *Варта у грі*. Харків: АССА.

Riggs R. (2013). *Miss Peregrine's Home for Peculiar Children*. Philadelphia: Quirk Books.

ДОДАТКИ

Стилістичні засіб	«Miss Peregrine’s Home For Peculiar Children» by Ransom Riggs	«Варта у Грі» Наталії Матолинець
Епітети	<p><i>It was an enchanted place, he said, designed to keep kids safe from the monsters, on an island where the sun shined every day and nobody ever got sick or died. (2, p.11)</i></p> <p><i>Then, a few years later, when I was fifteen, an extraordinary and terrible thing happened, and there was only Before and After (2, p.23)</i></p> <p><i>They shared a certain nightmarish quality with my grandfather’s old photos (2, p.143)</i></p> <p><i>The hollow let out an ear-splitting screech and began to lift sheep to its slavering jaws one after another, taking a blood-spurting bite from each and then tossing it aside like a gluttonous king gorging at a medieval feast (2, p.381)</i></p>	<p>- Той, хто придумав це пекельне літо, був явно несповна розуму! - поскаржилась Дикоросла й витягнула поперед себе руки, ніби хотіла дотягнутися до примарної прохолоди. (1, с.7)</p> <p>Він носитиме її на собі вічно - печать свого кривавого вибору, свідчення СВОЄЇ темності, таке глибоке і первісне (1, с.48)</p> <p>Святі капці, той світляк однаково не буде битися на смерть! - Молібден лягнув долонею по столу і розвіяв важку тишу (1, с.18)</p>
Порівняння	<p><i>Sometimes he’d follow you, quiet as a mouse, with no clothes on so you couldn’t see him—just watching!” (2, p. 215)</i></p> <p><i>“Stay-Tite,” she insisted, shaking her head regretfully, as if my tower were a crippled racehorse and she the bearer of the pearl-handled pistol. (2, p. 27)</i></p> <p><i>“Barman!” Emma said.</i></p>	<p><i>Незнайомець тим часом вийшов із тіні на світло - сонячні іскри розсипалися кучерявим, як серпантин, волоссям (1, с.12)</i></p> <p><i>І вдень ти тремтіла, ніби листок на вітрі, коли згадала про дуель (1, с.35)</i></p> <p><i>Ти, бодай, вдома?- спитала Дикоросла насторожено. - Бо вчора втекла, ніби вжалена! (1, с.42)</i></p>

	<p>“When’s the tap open round here? I’m thirsty as a bloody mermaid!” (2, p. 177)</p> <p>Drunk as a deacon already, I suppose? (2, p. 178)</p> <p>“Says he’s from the future,” Emma replied. “I say he’s mad as a box of weasels.” (2, p. 178)</p> <p>She was dressed head to toe in black, her hair pinned in a perfectly round knot atop her head, with lace gloves and a high-collared blouse fastened tightly at her throat—as fastidiously neat as the house itself. (2, p. 201)</p>	<p>Призахідне сонце било йому в очі, і він дивився на нього з такою злістю, ніби хотів швидше втопити за обрієм (1, с.45)</p> <p>їй снилося, що візерунки на стелі оживають, спускаються ліанами, гілками й темно-брунатними петлями. Обплутують її, ніби шорсткі змії (1, с.58)</p>
<p>Метафора</p>	<p>I walked over the ridge and straight into a rain shower (1, p.132)</p> <p>True to form, I had forgotten my rubber boots, and the path was a rapidly deepening ribbon of mud (1, p.132)</p> <p>She was in her late teens and wild looking, her hair a nest well on its way to becoming dreadlocks (1, p.140)</p>	<p>Рука в темних рукавичках - ще одна не літня річ - літає над записником (1, с.6)</p> <p>Святі капці, той світляк однаково не буде битися на смерть! - Молібден ляснув долонею по столу і розвіяв важку тишу (1, с.18)</p> <p>Варта відчувала, як слово «Гра», - тверде, різке і сильне - перекочується в неї на язиці. Ніби масивна намистина. Коли вона ковтала вино, то відчувала, як із кожним ковтком уявна намистина застрягає у горлі й не дає спокійно вдихнути (1, с.45)</p> <p>Люсент - справжня зміюка. Я бачив, як вона одного разу з Мормом зійшлася - той жевжик ледве втік живим (1, с.17)</p>
<p>Гіпербола</p>	<p>It was an enchanted place, he said, designed to keep</p>	<p>Та де там, білоручко наша, ти би вмерла, ще й</p>

	<p><i>kids safe from the monsters, on an island where the sun shined every day and nobody ever got sick or died. (1, p.13)</i></p> <p><i>“It was like giants stamping across the island, and it seemed to go on for ages (1, p.121)</i></p> <p><i>Ten minutes later Martin and I were wedged deep in an overstuffed sofa in Oggie’s living room, which was piled high with books and boxes of worn-out shoes and enough lamps to light up Carlsbad Caverns, all but one of them unplugged (1, p.90)</i></p> <p><i>“Please,” she begged, “it’s been ages since we talked to Victor.” (1, p.276)</i></p>	<p><i>тиждень не минув би! (1, с.8)</i></p> <p><i>Призахідне сонце було йому в очі, і він дивився на нього з такою злістю, ніби хотів швидше втопити за обрієм (1, с.45)</i></p>
<p>Антитеза</p>	<p><i>If being a hollow is a living hell—and it most certainly is—then being a wight is akin to purgatory (1, p.276)</i></p>	<p><i>Ніхто не знав, як сила, що керує нею, обирає жертв і місця міток. І в цьому було щось протиприродне чи навпаки - надто стихійне, надто дрімуче, надто давнє... І страшне.</i></p> <p><i>Незнайомець тим часом вийшов із тіні на світло - сонячні іскри розсипалися кучерявим, як серпантин, волоссям Призахідне сонце було йому в очі, і він дивився на нього з такою злістю, ніби хотів швидше втопити за обрієм (1, с.12)</i></p> <p><i>- Той, хто придумав це пекельне літо, був явно несповна розуму! - поскаржилась Дикоросла й витягнула поперед себе руки, ніби хотіла дотягнутися до</i></p>

		<i>примарної прохолоди. (1, с.7)</i>
Іронія	<p><i>I came in late, repeatedly and with the flimsiest of excuses; made shockingly incorrect change; even misshelved things on purpose, stocking lotions among laxatives and birth control with baby shampoo. (1, p.29)</i></p> <p><i>Millard ran tap water into a glass and brought it to him, and Dad reached out and took it, as though floating glasses weren't at all unusual. (1, p.409)</i></p>	<p>Ти знову в мою зміну, - Орест скосив погляд у бік Варти, щойно вона увійшла на кухню. - Вирішила перейти на світлу сторону? (1, с.59)</p> <p>Ні. Батьки вирішили, що це звучатиме класно: Орест-Еверест. У нас усі під два метри в сім'ї, - він посміхнувся ширше, - крім мене (1, с.60)</p> <p>- Коли це я тебе обдурював? - надто життєрадісний голос мага у телефонній трубіці дратував, як завжди. - Точніше, про який з разів ти говориш тепер? (1, с.61)</p>
Каламбур	-	<p>«- До речі, про смерть! - в'їдливий голос за спиною примусив дівчат озирнутися. 8</p> <p>- Ото вже! - Дикоросла закотила очі. - Краще би світляка якогось принесло, ніж тебе, Морте.» (1, с.8)</p> <p>«То що, ми сьогодні дізнаємось, чи наша Варта чогось варта?» (1, с.8)</p> <p>Він веде - уже зараз веде - складну й небезпечну гру заради Гри, вибач за плутанину слів (1, с.36)</p>
Антономазія	-	<p>Та де там, білоручко наша, ти би вмерла, ще й тиждень не минув би! (1, с.8)</p> <p>- Бувай-бувай, язик без кісток! — розсміялася відьма і стурбовано повернулася до Варти. (1, с.8)</p> <p>Щойно старший менеджер виходила із залу, як фірмова</p>

		<p>усмішка стиралася з опецькуватого обличчя, і Цербер уже була готова загризти підопічних за найменшу замінку (1, с.40) Втім, у головного святенника завжди була патологічна неприязнь до темних (1, с.53)</p>
<p>Синтаксичні</p>	<p><i>By the time I got back to town, the sun was casting its first long shadows across the streets, all-night drinkers were wheeling around lampposts on their reluctant journeys home, fishermen were trudging soberly to the harbor in great black boots, and my father was just beginning to stir from a heavy sleep (2, p.381)</i> <i>I was wretched looking, damp from rain and dust-covered and squatting in a mound of debris (2, p.381).</i> - полісіндетон <i>Shelley was the store manager, and her slumped shoulders and dour expression were as much a part of her uniform as the blue polo shirts we all had to wear (2, p.27).</i> - зевзма</p>	<p>Жертва чвалала повільно, ніби на неї нестерпно давила не лише внутрішня темрява, а й щось фізичне. (1, с.11) - зевзма Ніхто не знав, як сила, що керує нею, обирає жертв і місця міток. І в цьому було щось протиприродне чи навпаки - надто стихійне, надто дрімуче, надто давнє... І страшне. - повторення</p>